

ЭЭДРХН - КИЗЛЯР

Жирһлиин болн диилврин хаалһ

Далт эжил хооран Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһин тосхтд хальмгуд ортн

Тосхачирин санлыг мөнкүрүлх

10 жил хооран Лагана района Улан Хоолд эн селэн бүрдсн болн Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ тосхгдсн 60 жилин туужлгч ончта өөн тсмдлгдв. 1941-1943 жилмүдт энд төмр хаалһ тосхачир бөөдг станц билэ.

Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ тосхачир Төрскэн харсгч Алдр дээнд дилвр бөрлһнд үйлж болшго ик тэвцөн орулсмн. Эн хаалһар Улан Дөрм 83 процентд ГСМ-эр теткдлгдг бээсмн. Дөкөд эн хаалһар Советск Союзин цутхлнд бээсн регионмүдт Азербайджанас, Чечено-Ингушетяс дээнэ техник, сум, өлг-эд, хот-хол авч ирдг бээсмн. Хойр жилин туршарт чик хот, хувц-хунр утаһар өр цээснэс авч сөөни өрөл күртл көдлэд, Хальмг АССР-ин иргимүд эн хойр балһс залһжаха хаалһ тосхсмн. Кесг хальмгуд эн тосхтдт эмэн өгв. Эн төмр хаалһар 6 ик улусас нүл уга көгшдүд, күүкд улс, бичкдүд мал зөөдг вагодт туугдсмн.

2002 жилд Ээдрхн - Кизляр хаалһин болн Улан Хол селэнэ 60 жилин өөнд нерәдсн байрт хойр жилин туршарт төмр хаалһ тосхсн, энүг немишнрәс харсн ветеранмүд эврә комитетин толһачд Т. Баерхасевиг сунһв.

Тагир Гаряевич Баерхасев 1933 жилд эк-эктәһән, ахтаһан болн эгчтәһән "Пролетариатын күчн" гидг совхозас йосна политическ учр-утх уга цаажла харһад туугдсмн. Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһин тосхачирин болн харсачирин, 13 жилдән хар гөрәр Сиврт бөөһәд сәәһән хәәсн

хальмгудын санл мөнкүрүлж, Улан Хол селәнә өөр бумб тәвх даалһвр энүнд өгв.

Шулун-шудрмг, халуч зүрктә, келтә-амта Тагир Баерхасев 2003-2004 жилмүдт Ээдрхнә, Элстин, Кизлярин, тер цагт төмр хаалһин церглт бээсн Одессан архивст кергтә цаас олж авад, Совнаркомин болн СССР-ин харслһна комитетин заварар йиртмжин күчр-күнд бәәдлд, дээнә цагла Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ тосхсн 728 күүнд дээнә ветеранмүдын цол зүүлһнд нилчән күргснднх ханлтан өргжәнәвиди.

Эн хаалһ тосхжасн Эрэсән хурви регионә 30 минһн иргнәс зүг нег процентн әмд үлдв. Төмр хаалһ тосхачириг Төрскән харсгч Алдр дээнә ветеранмүдлә әдлцүләд, Хальмг Танһчин музейд онһдин кәдлдг "Ээдрхн - Кизляр - Төрскән харсгч Алдр дээнә жирһлиин болн диилврин хаалһ" гидг һәәхүл кехмн гиж ветеранмүд тоолжана.

С. МУХАРАЕВ, Н. НИМГИРОВА,
Т. КУТЫГИН болн нань чигн.

Санлын поезд эңдр һарад йовв

Өкүлдүр Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ тосхачирин баатр керг-үүлдврин 70 жилин өөнд нерәдсн Санлын поездын бүрдәмжин комитет танһчин журналистирлә сүүр давулв. Сүүриг Хальмг Танһчин Толһачин аппаратын һардач Н. Саиджисев болн танһчин сурһуль-әрдмнин, сойлын болн номин министрин дарук А. Учурова давулв.

- Төрскән харсгч Алдр дээнә цагт

ик чинртә бээсн хаалһиг Хальмг АССР-ин, Сталинградск областин, Дагестанск АССР-ин болн Орджоникидзовск крайин (Ставропольск) әмтн тосхсмн. Эн хаалһ йир кергтә бээсмн, юнгад гихлә өмн үзгәс ГСМ-әр тетклһн дашката бээсмн. Орд-нутгин өмн үзгиг цутхлһлә залһжаха Баку - Ростов төмр хаалһ һанхн болад, әәрмиг кергтә тоотар тетклһн му билә. Тер учрар Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһин чинрнә йир ик бээсмн. 1942 жилд немишнр Ростовиг ээлснә хөөн эн хаалһин чинр улм икдв.

Хальмг АССР-ин иргимүд 23 сардан эн хаалһ тосхсмн. Хаалһин 80 процентн Хальмг АССР-ин һәзрар давлд билә.

Манһдур давулгдх керг-үүлдвр мана танһчд ончта. Ода Хальмг Танһчд Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ

тосхсн 404 күн бәәнә. Келхд, эн хаалһ тосхсн 4 регионә ветеранмүдас, зүг Хальмг Танһчд эңдн шишлн оньг тухсагднә. Цуһар эдн Төрскән харсгч Алдр дээнә орлцачирлә әдл зөвтә.

70 жилин өөнд нерәдсн Санлын поездар йовхар 78 күн эрлһ орулж өгсн билә. Зүг наста улст һан халунд му болх гихәд, әмчнр 62 күүнд эн керг-үүлдврт орлхх зөв өгв.

Санлын поездар Ээдрхнә областин болн Дагестанә элчир бас йовх. Эдн Артезиан, Улан Хол станцст болн Ээдрхнд давулгдх керг-үүлдврмүдт орлхх, - гиж Николай Джамбулович журналистирт келж өгв.

Эңдр төмр хаалһ тосхсн 62 ветеран, эңниг дажж йовх 27 күн болн 30 әмч, артистир болн журналистир Артезиан селәнә төмр хаалһин станцас Санлын поездар Улан Хол станшур

һарад йовжана. Вагодыг дээнә цага паровоз татчана. Улан Хоолд эңниг танһчин правительствин элчир болн районә һардачир хаалһ тосхлһна 70 жилин өөнлә йөрәх, бичкн концерт болхмн. Терүнә хөөн Улан Хол станцд 1941-1943 жилмүдт Ээдрхн - Кизляр төмр хаалһ тосхлһнд баатрлг йовдл күцәһәд сәәһән хәәсн хальмгудт нерәдсн санлын чолун тәвгдх. Иргчдән чолуна ормд бумб тәвгдх. Дарунь ветеранмүд Ээдрх орх.

Эн керг-үүлдврт Хальмг Танһчин элчирлә һамдан Дагестанә көлгн-күчнә министрин үүл цаг зуур даажәх М. Радабов, Ар үзгин Кавказин төмр хаалһин стратегическ делгрлтин болн йосна органмүдлә залһлдана әңгин һардач С. Канька орлххмн.

КААРУН Бадм.